

20 Ocak 2022

ARAÇ KİRALAMA FİRMALARININ KARA LİSTE UYGULAMASI HAKKINDA KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURULU KARARI

Kişisel Verileri Koruma Kurumu'na ("**Kurum**") intikal eden ihbarlara istinaden, Kişisel Verileri Koruma Kanunu ("**Kanun**") çerçevesinde yürütülen incelemeler sonucunda, araç kiralama sektöründeki kara liste uygulamaları hakkında ilke karar ("**Karar**"), 20 Ocak 2022 tarihli ve 31725 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Karar, araç kiralama şirketlerince kullanılan yazılımlar kapsamında kişisel verilerin işlenmesine ilişkindir.

1. İhbar Konusu Olay

Kurum tarafından, araç kiralama yazılımcısı ve satıcısı kişilerin, araç kiralama firmalarına "kara liste" özelliği içeren araç kiralama yazılımları sundukları belirtilmiştir. Araç kiralama firmaları tarafından söz konusu yazılımlara kendi müşterileri olan araç kiralayan gerçek kişilerin kişisel verilerinin işlendiği, işlenen veriler arasında araçların kullanım sürecinde meydana gelen olumsuzluklar ve araç kiralama firmasının yorumlarının da bulunduğu, bu bilgilerin araç kiralama firmaları tarafından sonraki kiralamalar için karar verirken kullanılmak üzere işlendiği, bahse konu bilgilere sadece araç kiralama firması ve yazılım firması tarafından değil, tüm araç kiralama şirketleri tarafından erişilebildiği ve söz konusu firmalar arasında kara listeye ilişkin veri akışı sağlayan bir sistem oluşturulduğu, araç kiralayan kişilerin veri akışı konusunda bilgilendirilmediği tespit edilmiştir.

2. Değerlendirme

Kurum tarafından yapılan değerlendirmede, öncelikle kişisel verilerin açık rıza olmaksızın işlenemeyeceği ve aktarılamayacağı belirtilmiştir. Ayrıca veri sorumlularının, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini ve kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek, kişisel verilerin muhafazasını sağlamak, amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorunda oldukları ifade edilmiştir.

Kurum, kara liste benzeri kayıtlar bakımından, kişisel verilerin işletme faaliyetleri ile sınırlı olmak üzere işlenmesi ile yazılım firmaları aracılığıyla diğer veri sorumlularına açılmasının farklılık arz edeceğini belirtmiştir. Kanun'da "ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması" işleme şartı düzenlenmiş olup, ilgili kişinin temel hak ve özgürlükleri ile veri sorumlunun meşru menfaatinin baskın gelmesi durumunda, işletme faaliyetleri ile sınırlı olmak kaydıyla kara liste kaydı yapılmasının somut olaya göre ayrıca değerlendirilmek kaydıyla uygulanabilir olacağı; ancak işlenen kişisel verilerin aynı yazılımı kullanan diğer veri sorumlularına açılması halinde ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edilmeme şartının karşılanamayacağı değerlendirilmiştir.

Kurum, ihbar konusu kara liste uygulamalarında, kara liste uygulamasına erişimin bir firma ile sınırlı kalmadığı, yazılıma aktarılan kişisel verilere yazılımı kullanan diğer araç kiralama firmalarının da erişim sağladığı ve veri üzerinde hakimiyetleri olduğu değerlendirildiğinde, araç kiralama şirketleri ile yazılım firmalarının ortak veri sorumluluğunun ortaya çıkacağını ve ortak

veri sorumlularının sorumluluklarının belirlenmesinde olay bazında değerlendirme yapılması gerektiğini belirtmiştir. Bu değerlendirmelerde verilerin ilk ve son kullanıcısı, veri girişini yapan veri sorumlusu, verilerin işleme amacı, verilerin değiştirilmesi, silinmesi ve aktarılmasına karar veren veri sorumlusu ve veriyi toplayan veri sorumlusu dışında kalan veri sorumlularının bu veri ile hangi faaliyetleri gerçekleştirdiği vb. etkenlere dikkat edilecektir.

3. Sonuç

Yukarıdaki değerlendirmeler ışığında Kurum, ilgili veri sorumlularının ortak veri sorumlusu olarak değerlendirileceklerine ve veri sorumlularının Kanun kapsamında gerekli teknik ve idari tedbirleri alması gerektiğine karar vermiş; gerekli tedbirler alınmadan kara liste uygulamasına devam edilmesinin idari para cezalarına yol açabileceğini belirtmiştir.

Detaylı bilgi için bizlerle iletişime geçebilirsiniz.

Karar'ın tam metnine ulaşmak için lütfen [buraya](#) tıklayınız.

Mavi & Karadağ Hukuk Bürosu